

[Hanne Reintoft.]

foregår: under politiadvokatens behandling, under hans opsyn.

Tastesen: Jeg vil gerne endnu en gang bekræfte, at det synspunkt, hr. Morten Lange gav udtryk for, også er socialdemokratiets opfattelse. Der bør skelnes mellem de hårde stoffer og hash, og hvis justitsministeren ikke ændrer sin holdning, bliver det kun et spinkelt flertal i folketinget, der gennemfører den nye lov.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg må ærlig talt sige, at jeg ikke forstod det spørgsmål, der blev stillet af det ærede medlem fru Hanne Reintoft.

Jeg har udmærket godt forstået, at der her i salen er en hel del, der ønsker, at omgang med hash ikke skal kunne straffes efter den forhøjede strafferamme, der her er tale om. Det må overvejes i udvalget, om man kan finde frem til en sådan karakterisering af stofferne, at man kan sige: de og de stoffer er ikke farlige eller ikke særlig farlige, og andre er meget farlige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. (Pornografiske billeder m. v.).

(Lovforslaget (nr. 152) findes i tillæg A. sp. 3049, fremsættelsen i tidenden sp. 2606).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: I 1967 ændrede folketinget på forslag af den daværende justitsminister straffelovens § 234, der indeholder bestemmelserne om straf for offentliggørelse

eller udbredelse af pornografiske eller, som loven siger, utugtige skrifter og billeder. Ændringen gik ud på at ophæve strafbarheden for den skriftlige pornografi, medens udbredelsen af billedlig pornografi vedblev at være strafbar. Ændringen med hensyn til den skriftlige pornografi skete, efter at højestret havde afsagt et par domme, der frifandt for overtrædelse af loven i sager, hvor der tidligere var domfældt. Jeg kan f. eks. nævne Fanny Hill-sagen. Det er der ingen grund til at undre sig over, for opfattelsen af, hvad der er utugtigt, der jo er afgørende for, om noget er strafbart, er skiftende. Sproget ændrer sig således, at noget, der i går ansås for utugtigt, meget vel i morgen i den almindelige sprogbrug falder uden for begrebet. Det er kun ca. 100 år siden, at ordet „lår“ ikke kunne bruges i pænt selskab!

I erkendelse af, at folk selv bør kunne bestemme, hvad de vil læse, når de ikke derved skader andre, og i erkendelse af, at opretholdelsen af straffen for skriftlig pornografi ville stille ganske uforholdsmæssige krav til politiet, krav, der kun ville kunne honoreres ved en meget betydelig udvidelse af bevillingerne til politiet, besluttede folketinget i foråret 1967 næsten enstemmigt, nemlig med 159 stemmer mod 13, at ophæve straffen for skriftlig pornografi. Forinden havde justitsministeriet hørt det permanente råd af strafferetskyndige, straffelovrådet, hvis flertal gik ind for, at straffen for skriftlig pornografi skulle ophæves, mens rådet i øvrigt indstillede, at straffen for billedlig pornografi blev bevaret, om end med nogen tvivl.

Man havde forudsagt, at interessen for den skriftlige porno ville aftage, så snart den blev frigivet. Heldigvis kan det allerede nu fastslås, at denne forudsigelse holder stik. Fra at være en god forretning er handelen med skriftlig pornografi, hvis man da skal tro bogforlæggerne, blevet noget nær en underskudsforretning. Selv om denne påstand nok rummer en overdrivelse, må det formentlig fastslås, at udviklingen er gået i den retning, de fleste ønsker. Folk gider ikke mere læse om seksuelle udskejelser, selv ikke når forfatterne til disse værker lægger nok så stor og nok så umenneskelig en fantasi for dagen. Man bør vel her betænke, at det har været medvirkende til den gode udvikling, at den slags bøger skrevet på dansk ikke

[K. Axel Nielsen.]

giver de helt store eksportmuligheder på grund af sproget.

Men måske har den aftagende interesse for skriftlig pornografi forbindelse med den ubestridelige kendsgerning, at interessen i højere grad har samlet sig om og pengene er blevet brugt til pornografiske billeder, der i det sidste par år har fået en meget betydelig udbredelse overalt i landet. Når justitsministeren nu stiller forslag om også at frigive billedpornografi, begrundes det med, at man på dette område bør udnytte de gunstige erfaringer, som den begrænsede reform fra 1967 har givet os, nemlig at friheden til at købe hvad som helst giver sig udslag i, at interessen daler. Mæthedsgraden falder betydeligt, og den i mine øjne utiltalende forventning at fremstille og sælge porno bliver mindre indbringende.

Justitsministeren siger i sin fremsættelsestale, at forslaget ikke er udtryk for en ændret målsætning, hvad nok heller ingen ville have tiltroet ham. Man bygger på det synspunkt, at de selvregulerende kræfter er at foretrække for forbudsnormer, der søges håndhævet gennem straffelovgivningen — en betragtning, som jeg ganske kan tilslutte mig. Da lovforslaget om ophævelse af forbuddet mod skriftlig porno blev fremsat for folketinget i foråret 1967, sagde den daværende justitsminister, at det var et spørgsmål, om man burde drage den konsekvens også at ophæve det tilsvarende forbud vedrørende billeder. Det er næppe med større lyst, at den nuværende justitsminister drager konsekvensen, og det er absolut uden begejstring, at hans forgænger nu som ordfører for socialdemokratiet giver tilslutning.

Der er mange, for hvem frigivelsen af porno er et dybt alvorligt spørgsmål. Nogle betragter interessen for pornografiske skildringer i skrift eller billeder som et syndigt angreb på deres religiøse opfattelse, andre som løsgtige udskejelser, der bebuder vor kulturs undergang, på samme måde som lediggang og løse sæder gik forud for det romerske riges forfald. Vi bør anerkende de

alvorlige overvejelser, der ligger bag modstanden mod frigivelsen af porno. Jeg er ikke sagkyndig nok til at udtale mig om, hvorvidt porno er syndig eller ej i religiøs betydning; men det må vel erkendes, at en jordisk strafftrussel ikke er et egnet middel til at holde folk fra at synde. Hvis vor kultur nærmer sig undergangen, hvad intet vel tyder på — tværtimod — er det i hvert fald ikke på grund af interesse for det forunderlige, der drager mennesker af forskelligt køn mod hinanden, og som er med til at sikre menneskeslægten beståen. Denne interesse har altid været til stede, men det må erkendes, at den næppe i vor historiske epoke har været mere åbenlys end nu. Roms undergang skyldtes nok mere lediggang end den løsgtighed, lediggangen blev anvendt til.

Mine bekymringer retter sig alene mod det æstetiske. Det forekommer mig, at en meget stor del af den porno, der hidtil er sendt ud på markedet — folketinget er jo blevet forsynet af et ganske bestemt forlag — krænker de fleste menneskers almindelige, sunde skønhedsbegreber. Men her håber jeg, den frie konkurrence, konkurrencen på kvalitet, kan få en ganske gavnlig indflydelse. Det afgørende for mig er, at man ikke med trussel om straf kan øve væsentlig indflydelse på folks indstilling til porno, og man bør heller ikke kunne det.

Af bemærkningerne til lovforslaget ser jeg, at det har været sendt til høring hos forskellige institutioner og organisationer, men det røbes ikke, hvilke råd der herfra er givet. I det udvalg, jeg venter nedsat, går jeg ud fra, at justitsministeren vil give oplysning herom.

Lis Møller: Som jeg sagde ved første behandling af forslag til lov om filmcensur, har jeg altid fundet det noget nedværdigende, at andre mennesker skulle afgøre, hvad jeg måtte se og læse. Det samme kan jeg sige igen som indledning her ved første behandling af forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. Jeg kan derfor kun hilse

[Lis Møller.]

med tilfredshed, at justitsministeren nu har taget den fulde konsekvens og dermed givet mennesker ret til selv at bestemme, ikke blot hvad de vil læse og se i biografen, men også hvilke billeder de vil kigge på.

Da folketinget i 1967 ophævede forbuddet mod pornografiske skrifter, veg man tilbage fra samtidig at frigive billedpornoen, fordi man først ville se, hvor galt det gik, når bøgerne blev frigivet. Der skete det, som var tilsigtet med lovændringen: situationen omkring de pornografiske bøger blev afdramatiseret. Det er blevet bekræftet af Den danske Forlæggerforening, som har kunnet berette, at markedet for pornografiske skrifter er blevet ringere. Man skal altså ikke kimse ad det gamle ord om forbuden frugt. Jeg tror, det vil gå på samme måde med billedpornoen, når forbuddet ophæves: salget vil gå ned, interessen forsvinde.

I straffelovens § 234 opretholdes beskyttelsesreglen vedrørende børn, således at den, som sælger utugtige billeder eller genstande til en person under 16 år, straffes med bøde. Hidtil har aldersgrænsen været 18 år, men jeg synes, det er rigtigt at vælge samme aldersgrænse for billedporno som for filmcensur.

Mange har udtrykt betænkelighed ved frigivelse, især på grund af de unge; man har næret ængstelse for den skadelige virkning, billedpornoen eventuelt kunne have på dem. Vi ved stadig væk ikke så forfærdelig meget om, hvad det er for billeder, filmscener og litteratur, der skader børn og unge; men det er min fornemmelse, at det ikke er de unge, der fortrinsvis bruger deres penge på porno. Jeg har nærmest indtryk af, at al denne snak om sex og porno efterhånden hænger de unge langt ud af halsen, hvorimod det måske mere er lidt ældre herrer med grå tindinger, som er aftagere — og hvis det kan give dem en stille glæde, så lad dem dog have den.

Lovforslagets gennemførelse betyder ikke, at man opgiver beskyttelsen af de borgere, der ønsker at være fri for pornografi. Straffelovens § 232 vil kunne anvendes over for dem, der pånøder en anden synet af utugtige billeder eller genstande. Endvidere indeholder Københavns politivedtægt og normalpolitivedtægten en bestemmelse om, at det er forbudt i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end

de beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, samt at der ikke på eller ud til gader eller andre steder, hvor der er almindelig adgang, må ske udstilling af billeder af anstødelig karakter. Jeg vil henstille til justitsministeren, at det indskærpes politiet, at disse bestemmelser i politivedtægten efterleves, for loven skulle jo gerne have den tilsigtede virkning, at de, der ønsker at se pornobilleder, får mulighed for det uden at overtræde straffeloven, og at vi andre får lov til at være fri.

Til slut vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der er medlemmer af min gruppe, der har en anden mening end den, jeg her har givet udtryk for.

Per Møller: Der er som bekendt folk, der kan lide pornografiske billeder, og der er også folk, der ikke kan lide dem. Jeg synes ikke, det er nogen naturlig rolle for folketinget at gå ind i et formynderskab i dette kildne spørgsmål. Det forekommer mig derimod, at det lovforslag, vi her har til behandling, bygger på et sundt og godt princip, nemlig at man så langt som muligt skal overlade det til folk selv at udvælge, hvad de ønsker at læse eller se på af billeder. De folk, der virkelig har lyst til at granske i pornografiske billeder, skal have lov til det, hvis de ikke dermed støder an over for andre.

Men det klares netop ved den anden betydningsfulde side af lovforslaget, hvorved man har truffet forskellige forholdsregler, der direkte sigter på, at folk, der ikke ønsker at se pornografiske billeder, også skal kunne blive fri for det. I venstre lægger vi meget stor vægt på, at de bestemmelser, der har dette sigte, bliver administreret på en sådan måde, at man ikke lidt efter lidt gennemhuller det, der var meningen med det, nemlig at beskytte folk, der ikke vil se porno, og som tager anstød af det.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget, men dog tilføje, at der inden for venstres gruppe er medlemmer, der ikke ser sig i stand til at stemme for lovforslagets vedtagelse.

Else-Merete Ross: Under behandlingen af lovforslaget om ophævelse af forbud mod pornografiske skrifter drøftede vi i udvalget indgående også at ophæve forbuddet mod pornografiske billeder. Allerede i sin skrift-

[Elsa-Merete Ross.]

lige fremsættelse sagde den daværende justitsminister, hr. K. Axel Nielsen, at han ligesom straffelovrådets flertal ikke ville lægge skjul på, at der kunne være tvivl om, hvorvidt det var rigtigt at give forskellige regler for skrifter og billeder. Jeg hørte i udvalget til dem, der mente, at forbuddet mod pornografiske billeder burde ophæves, men under den forudsætning, at sådanne billeder ikke måtte udstilles og kun forhandles meget diskret, så folk, der ikke ønskede at blive udsat for dem, kunne gå i fred forbi butikker og kiosker uden at se sådanne billeder udstillet. Jeg henviste til, at denne side af sagen kunne klares gennem politivedtægten, og at man yderligere kunne gøre brug af § 232. Da det netop er det, man har gjort ved det foreliggende lovforslag, kan vi fra mit partis side kun være tilfredse med det.

Ved at frigive pornografiske bøger og derved undgå de retssager, der faktisk kom til at virke som en reklame for mange af disse bøger, håbede man på en aftagende interesse for dem. Det viser sig nu også, at markedet for pornografiske bøger er blevet ringere efter forbuddets ophævelse. Ved at frigive billedpornoen håber vi at kunne medvirke til, at publikums interesse for disse nu forbudte billeder ligeledes vil blive mindre. Jeg vil gerne minde om, at sagkyndige — læger, pædagoger, psykologer og sociologer — i straffelovrådets betænkning udtaler, at de ikke ud fra deres erfaringer eller fra deres faglitteratur kan påvise skadevirkninger, hverken ved læsning eller beskuelse af pornografi. Både retslægerrådet og de udspurgte pædagoger fremhæver, at det er deres opfattelse, at det klientel, der anskaffer sig utugtige billeder og film, i overvejende grad består af midaldrende og ældre mænd, som ad denne vej søger seksuel stimulans. For børn og ganske unge har det ingen interesse. Ud fra denne opfattelse kunne man altså helt ophæve § 234. I lovforslaget har man dog bibeholdt forbuddet mod at sælge utugtige billeder eller genstande til personer under 16 år. Angående salg af pornografiske bøger opretholdt man ikke en beskyttelsesregel for unge og anførte som argument, at de unges interesse i at se de specielt for dem forbudte bøger m.v. måske

netop ville øges gennem forbuddet. Det samme argument måtte også kunne anføres med hensyn til billeder. Men da jeg har hørt flere udtrykke ønske om at bibeholde denne beskyttelsesregel og forbyde salg af pornografiske billeder til unge under 16 år, finder jeg det rimeligt at bibeholde denne del af § 234. Når man har fastsat aldersgrænsen til 16 år, er det i naturlig konsekvens af forslaget om en 16 års grænse i lovforslaget om filmcensur.

Det tiltaler mig, at vi igennem det foreliggende lovforslag på endnu et område giver den enkelte større frihed til at tilrettelægge sit eget liv, så han selv har ansvar for det. Samtidig gøres der en indsats for at befri andre mennesker for synet af pornografiske billeder gennem vinduesudstillinger. Det gøres mere effektivt gennem politivedtægten end gennem § 234. Ministeren siger, at der skal gøres en virkelig indsats fra politiets side for at få disse bestemmelser overholdt. Det er dog en forudsætning for at få gennemført hensigten med loven, at kommunalbestyrelserne overalt i landet snarest gør et arbejde for at få gennemført nye politivedtægter med den i september 1968 af justitsministeren udsendte nye normalpolitivedtægt som forbillede. Da vi yderligere gennem § 232 kan straffe den, der pånøder en anden synet af utugtige billeder og derved krænker hans blufærdighed, mener jeg, at vi har et tilstrækkeligt værn for de mennesker, som pornografi byder imod.

Angående biografer, der eventuelt skulle hengive sig for meget til underlødige pornofilm, skal jeg henvisse til ministerens fremsættelsestale, som vi kan tilslutte os.

På det radikale venstres vegne kan jeg tilsige hurtigt og velvillig behandling.

Poul Dam: Jeg skal undlade at gentage, hvad jeg har sagt om dette emne ved forskellige tidligere lejligheder. Jeg havde lejlighed til at fremsætte mine principielle synspunkter den 11. april 1967 som vistnok den første her i tinget. Jeg glæder mig meget over, at det lovforslag, ministeren nu har fremsat, svarer til grundtankerne i de synspunkter, jeg dengang fremsatte, og ikke til det, den daværende konservative ordfører mente. Vi kan anbefale principperne og må se nærmere på detaljerne i udvalget.

Ellen Strange Petersen: Som mit partis ordfører allerede har sagt, er vi flere i den konservative gruppe, der ikke kan anbefale den foreslåede lovændring.

Det er ikke, fordi vi frygter jordens undergang, lad mig lige understrege det, men vi er bekymrede for Danmarks omdømme i udlandet. Forud for denne sag har folketinget netop drøftet narkotikaproblemerne og behandlet et forslag om ændring i borgerlig straffelov i skærpende grad, og et af hovedmoterne for denne ændring er, at Danmark bør være på linje med de lande, der omgiver os, og som vi har nær forbindelse med. Var det dog ikke rimeligt, om Danmark også i sin behandling af pornografi var i harmoni med de andre lande? Hvorfor skal vi være centrum for handel med pornografiske billeder, når vi ikke må være det for narkotikahandel? Da de pornografiske skrifter blev frigivet for halvandet år siden, måtte Danmark opsiges den internationale konvention mod pornografi, som vi havde tiltrådt tidligere. Så vidt jeg ved, er vi det eneste land, der har opsagt denne konvention, og så vidt jeg ved, bliver vi det første land i verden, der officielt frigiver pornografiske billeder og film. Hvorfor skal vi være „foregangsland“ på dette område? Hvorfor foretager man ikke også i dette spørgsmål en grundig undersøgelse?

Jeg forstår, at den indstilling, der forelå fra straffelovrådet i betænkningen fra 1966, ikke tillægges afgørende vægt i dag. I den betænkning gik rådet imod frigivelse af de pornografiske billeder. Men så synes jeg, man skulle foretage andre undersøgelser. I sin fremsættelsestale siger justitsministeren, at han tror på de selvregulerende kræfter i befolkningen, og at det tillige er hensigten at beskytte den del af befolkningen, der ikke ønsker at se pornografi, ved hjælp af skærpet politivedtægt. Jeg tror også på de selvregulerende kræfter hos danskerne. Det farlige i denne sag ligger efter min overbevisning i, at vi skiller os ud fra andre lande og derved lokker udlændinge til — ikke bare den slags udlændinge, der vil nyde pornoen som beskuer, men formentlig også kyniske personer, der forretningsmæssigt vil udnytte situationen. Skærpet politivedtægt kunne man vel også have fået uden at ændre § 234. Selv om der nu kun idømmes straf i de

groveste tilfælde, er dog dette, at der kan idømmes straffe, et værn, og det værn forekommer det mig meget betænkeligt at smide bort.

Som det blev sagt under narkotikadebatten: har man først legaliseret, ja, så er der ingen vej tilbage. Jeg skal heller ikke nægte, at jeg er ængstelig for, hvilke virkninger lovændringen kan få for fjernsynet. Jeg er bange for, at fjernsynet vil opfatte lovændringen som en opfordring til endnu større dristigheder, end man hidtil har præsteret.

Der henvises til, at salget af pornografiske bøger er gået ned, efter at den skriftlige pornografi er blevet tilladt. Men det er vel netop denne frigivelse, som vi også var nogle stykker, der stemte imod, som har bevirket, at frivoliteten har bredt sig også i Radiohuset. Den 7. oktober i fjor bragte Danmarks radio en udsendelse, der formede sig som et referat fra en optagelse og fremvisning af en pornofilm. Udsendelsen skal have været ret horribel — jeg har ikke hørt den. (*Munterhed på tilhørerpladserne*). Den blev heldigvis, så vidt jeg har hørt, også påtalt af radiorådet. . .

Første næstformand (Kaj Andresen): Jeg må gøre opmærksom på, at bifalds- og misbagsytringer fra tilhørerpladserne ikke er tilladt i folketinget.

Ellen Strange Petersen . . . men ikke desto mindre blev udsendelsen genudsendt den 16. december samme år. Hvis ministeren kan love, at selvregulerende kræfter kan nå frem til et sobert resultat i de monopoliserede massemedier, så tror jeg, det vil berolige adskillige borgere.

Andre er bekymret for, at der skal opstå særlige pornobiografer. Atter andre er særlig ængstelige for frigivelsens virkninger for unge, specielt de svage stillede grupper af unge.

For mit eget vedkommende samler min bekymring sig især om de unge — først og fremmest unge piger, men også unge mænd — der bliver modeller til de pornografiske billeder og især pornografiske film. Der er slet ingen af ordførerne, der har nævnet dette problem, men jeg frygter en grov merkantil udnyttelse af svage unge. Man må vel gå ud fra, at der sættes en

[Ellen Strange Petersen.]

aldersgrænse nedad for de unge, der udnyttes her, for det bliver jo en art prostitution.

Jeg vil bede det kommende folketingsudvalg overveje ikke bare pornoens virkninger for dem, der ser den — det er måske ikke det største problem, det tror jeg heller ikke — men virkningerne for dem, der kommer til at medvirke til optagelserne. Når man frigiver pornobilleder, legaliserer man vel også optagelserne, eller hvordan er det tænkt? Her er det jo ikke nok med forfatterens fantasi, som der før blev talt om. Og måske er de pornofilm, der hidtil er vist her i landet, fortrinsvis importerede, men hvis lovforslaget går igennem, så bliver der vel snarest tale om eksport. Jeg anmoder altså udvalgsmedlemmerne, der kommer til at arbejde med sagen, om at overveje disse problemer.

Bøgholm: Justitsministerens fremsættelsestale med de argumenter, den indeholder, har ganske utvivlsomt gjort et stærkt indtryk på det høje ting, og måske ikke mindst fordi det kom netop fra justitsministeren. Men det er nødvendigt for mig at føje nogle modargumenter til.

Lad mig først gøre den bemærkning, at det er min opfattelse, at billedet taler mere direkte til mennesket end det skrevne ord og i visse tilfælde i højere grad vil virke som opfordring til handling. Jeg tænker på afvigende seksuelle forhold, men jeg tænker ganske særligt, naturligvis da, på sadisme. Det kan vel ikke nægtes, at der hos mange findes en latent sadisme, der under normale forhold ikke kommer til udfoldelse, men som næret ved en billedlig fremstilling måske vil føre til, at tendens bliver til handling.

Jeg har videre den generelle indvending mod lovforslaget, at det efter min opfattelse ikke vil kunne administreres ud fra sine forudsætninger. Der vil ikke kunne formes holdbare kriterier for en administration af lovens straffebestemmelser, og dette er, naturligvis da, noget særdeles væsentligt. Ingen politivedtægt kan definere, hvad der er kunst og som sådan må udstilles, og hvad der er billedpornografi og som sådan ikke må udstilles.

Jeg er derfor ikke i stand til at stemme for lovforslaget.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg vil gerne takke ordførerne for deres taler her i dag. Jeg vil gerne tilføje, at jeg såre vel forstår, at der er betænkeligheder forskellige steder ved forslaget. Jeg er kendt med anskuelser, der aldeles ikke kan gå ind for, at frigivelse på dette område finder sted. Jeg har i min fremsættelsestale og i bemærkningerne fremsat de argumenter, som jeg mener er afgørende, og som har været afgørende for mig, og jeg skal ikke her på dette sene tidspunkt gentage dem.

Men jeg vil gerne gøre et par bemærkninger til fru Ellen Strange Petersen og til hr. Bøgholm, da det jo ikke er givet, at de to medlemmer i udvalget får lejlighed til at arbejde med sagen.

Jeg vil gerne sige til fru Ellen Strange Petersen, at i straffelovrådets betænkning stod der ikke, at straffelovrådets flertal, der gik ind for at afskaffe skriftlig pornografi, gik imod afskaffelsen af billedpornografien, men der stod, at man ikke samtidig ville gå ind for afskaffelse af billedpornografien. Jeg kan sige, at vi har — som det ærede medlem spurgte om — indhentet en lang række erklæringer, som jeg er rede til nærmere at gøre det kommende udvalg bekendt med. Vi har fået en lang række erklæringer, og disse erklæringer går næsten alle ud på, at det vil være rimeligt at afskaffe straffen for billedpornografi.

Det ærede medlem talte om fjernsynet, og jeg kan kun sige, at radio og fjernsyn alene er ansvarlige over for radiatorådet ifølge radiospredningsloven. Vi kan ikke gribe ind over for radio og fjernsyn. Det er bestemt, og det er vi nødt til at holde, at det er radiatorådet, der har kontrollen med, hvad der vises i radio og fjernsyn.

Det ærede medlem ytrede endelig betænkelighed ved det, der sker, når disse pornobilleder optages, det misbrug, kan man sige, der finder sted af unge kvinder. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at næsten alle eller praktisk talt alle de forhold, man der tænker på, kan rammes af straffebestemmelser. Det er bestemmelserne i §§ 228, 229 og 199 om rufferi, alfonseri og den bestemmelse, vi plejer at anvende over for prostitution. Det er de bestemmelser, der kan anvendes; efter justitsministeriets mening kan de anvendes i disse forhold, og jeg kan sige, at de vil blive anvendt. Vi vil søge at

[Justitsministeren.]

begrænse — det er måske ikke muligt helt at udrydde det, men i alt fald at begrænse — disse til det yderste utiltalende forhold.

Hr. Bøgholm talte om den fare, der ville komme for en forøget kriminalitet som følge af denne lov; alt tyder på det modsatte, eller rettere sagt alt tyder på, at der ikke vil blive nogen forøget kriminalitet. Der er ikke blevet det ved frigivelsen af den skriftlige pornografi; tværtimod er der sket det ejendommelige — som måske ikke har sammenhæng med det, det kan jeg ikke sige — at medens de fleste øvrige forbrydelser er steget i antal her i København, hvor vi har undersøgelser af det, så er sædelighedsforbrydelserne ikke steget i antal. Jeg siger ikke, at det har nogen sammenhæng med frigivelsen af den skriftlige pornografi, men man kan i alt fald ikke føre noget som helst bevis for, end ikke sandsynliggøre, at forbrydelserne er steget som følge af frigivelsen af den skriftlige pornografi.

Det ærede medlem talte endvidere om den vanskelighed, der er og vil blive, selv om vi får politivedtægterne til at begrænse udstillingerne, med at forhindre udstillingerne af billedpornografi. Jeg kan sige, at det ord, der bruges i politivedtægterne, ikke er det ord, der bruges i den pågældende straffelovsbestemmelse, hvor der jo står ordet „utugtig“, men det er derimod ordet „anstødelig“, og jeg ville tro, at ordet „anstødelig“ er langt, langt lettere at fortolke end ordet „utugtig“. Jeg tror derfor ikke, at der bliver nogen vanskeligheder med fortolkningen af politivedtægterne.

Og så vil jeg i øvrigt henvise til, at jeg i det udvalg, der kommer, er parat til at give nærmere redegørelse for de forskellige forhold.

Poul Dam: Fru Ellen Strange Petersen spurgte, hvorfor Danmark skulle være foregangsland på dette område. Det vil jeg gerne tillade mig at forsøge et svar på. På dette område, nemlig på den personlige friheds område, har Danmark altid været et foregangsland, og det skal det blive ved med. Det er den overvejende livsholdning her i landet, i denne sal et langt stykke over mod højre, at lovgivningen ikke skal blande sig i andre menneskers frihed, så længe denne frihed ikke skader andre. Denne livshold-

ning har ikke noget at gøre med en billig frisindethed og med at prøve at være foregangsland på et mondænt område, men har at gøre med noget centralt i dansk folkeliv og dansk folketradition.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Kaj Andresen): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om vigtige dele af landets udenrigspolitik [af J. O. Krag m. fl.].

Valgt blev: *Poul Schlüter, Havnstrup Clemmensen, Erik Kragh, H. C. Toft, Per Møller, Henry Christensen, Per Federspiel, Stinus, Svend Haugaard, Else-Merete Ross, J. O. Krag, Victor Gram, Per Hækkerup, Frode Jakobsen, Niels Matthiasen, Søgaard og Gert Petersen.*

Første næstformand (Kaj Andresen): Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eks-emplarer vil blive omdelt.

Efter at folketingsmand *Hindkjær Pedersen* er afgået ved døden, har vedkommende gruppe i hans sted udpeget *Simonsen* til at indtræde i udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger vedrørende de indkaldte værnepligtiges økonomiske og sociale forhold. Den pågældende er herefter valgt.

Medlem af folketinget *Gunhild Due* har meddelt mig, at hun ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

[Første næstformand.]

„Vil ministeren tage initiativ til at føre 7 gobeliner, der for tiden befinder sig på nationalmuseet, tilbage til Kronborg, til hvis store sal de oprindeligt blev fremstillet?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 24. januar, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m.v.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til tilvejebringelse af kollegier.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om statsstøtte til visse private skoler.

6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. (Narkotikakriminalitet).

7) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. (Pornografiske billeder m.v.).

Mødet hævet kl. 18.14.

50. møde.

Fredag den 24. januar kl. 10.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 69) findes i tidenden sp. 2972).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 100 stemmer; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 158) findes i tidenden sp. 2973).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.